

Mi az ISRC kód, és hogy működik?

A lemezkiadások jogosításánál az Artisjus a jövőben kötelezően bekéri a kiadóktól az albumon szereplő egyes hangfelvételek ISRC kódját. De miért kell az ISRC és mire való? Hogyan juthatunk hozzá? Kinek kell intéznie? Egy újabb elintéznivaló?

Nem bonyolult és egyáltalán nem időigényes feladatról van szó. Sőt: a digitális zenei szolgáltatásoknál a jogtulajdonos (kiadó, szerző és előadó) ISRC nélkül nem is tud bevételhez jutni.

Mi ez a kód és mire jó?

A zeneiparban már korábban sem voltak határok, de ha lehet, az elmúlt években és különösen az online/internet fejlődés okán ezek a határok végleg eltűntek. Óriási zenei repertoárokat tesznek elérhetővé a digitális zenei szolgáltatók (pl. iTunes, Deezer, Spotify, Google), és az ezekhez kapcsolódó pénzmozgás csak automatizált adatfeldolgozással kezelhető. Az azonosítást nagyban megkönnyíti és ily módon a hibalehetőséget csökkenti, ha a szerzeményeket, illetve a szerzemények egy konkrét hangfelvételét kódokkal jelöljük. Ez a számsor azonosítja a felvételt a rádiós, televíziós, online felhasználások során, tehát ennek segítségével tudja Ön is és a jogvédő irodák is nyomon követni annak forgalmait. Nem véletlen, hogy a nagy online zeneáruházakba már nem is lehet ISRC kód megléte nélkül zenéket feltölteni.

Ahogy egy személyt egyedileg beazonosít a személyi igazolvány száma, TAJ száma, vagy egy könyvet az ISBN-száma, ugyanúgy a zenei felvételeknek is szüksége van egy egyedi azonosítóra.

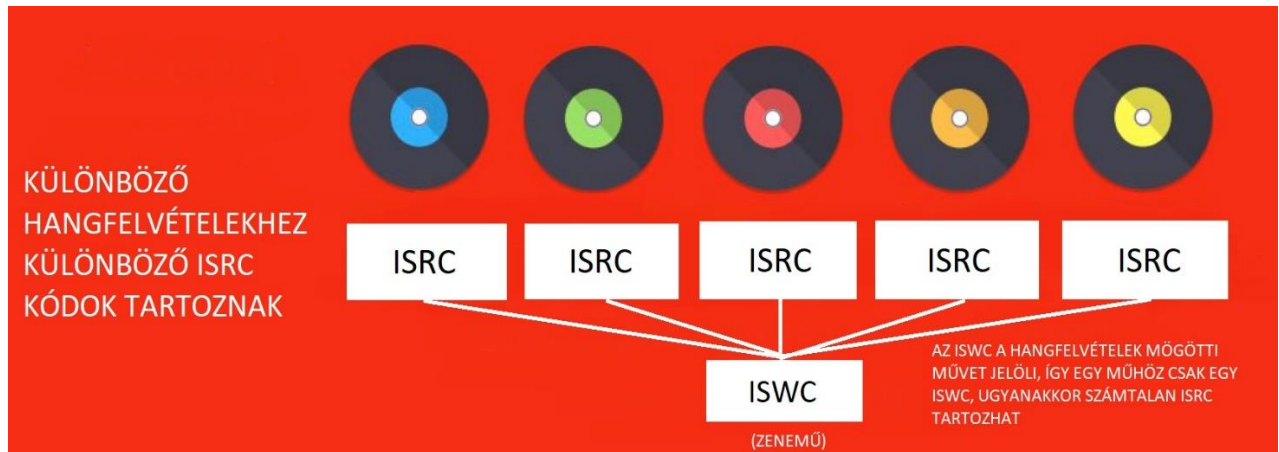
Mi az ISRC és mi az ISWC?

ISWC: International Standard Musical Work Code. Ez az azonosító a zenei szerzeményt azonosítja (tehát pl. Koncz Tibor-Szenes Iván: Add már uram az esőt!), és az Artisjus automatikusan kiosztja minden új, hozzá bejelentett zeneműre.

ISRC: International Standard Recording Code. Ez az azonosító egy szerzeményről készült **egy konkrét hangfelvételt** azonosít (tehát pl. az Add már uram az esőt! c. dal 1972-ben, Kovács Kati által énekelt, a Juventus együttes által kísért, a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat stúdiójában rögzített felvételét.) Ezt a kódot az elkészült hangfelvétel jogtulajdonosa (általában: kiadója) maga osztja ki a felvételnek.

Mivel egy dalról több felvétel is készülhet, egy ISWC-kódhoz több ISRC is tartozhat! (Pl. az Add már uram az esőt! c. dalt Palya Bea is felénekelte 2010-ben. Azonos a szerzemény, ezért azonos az ISWC kód – de eltérő a felvétel, ezért más az ISRC kód.)

Az könnyebb érthetőség kedvéért az alábbiakban egy képen ábrázoljuk az ISWC és ISRC összefüggéseket:

Honnan kell kérni ISRC-kódot?

Az ISRC kódot – nemzetközi szabvány lévén – egy nemzetközi szervezettől kell igényelni a hangfelvétel jogtulajdonosának. Ez a nemzetközi szervezet az IFPI (International Federation of the Phonographic Industry), azaz a hangfelvétel-kiadók nemzetközi szövetsége.

Ki a hangfelvétel jogtulajdonosa?

A zeneszerző, szövegíró, énekes és hangszeres zenész mellett a szerzői jog külön jogokat biztosít a „hangfelvétel-előállító” számára is. Ez a bizonyos hangfelvétel-előállító lehet magánszemély vagy jogi személy is, és az is irreleváns, hogy valaki csak egyszer foglalkozik zenekiadással vagy többször. Mindenki hangfelvétel-előállítónak számít, aki valamilyen (pl. zenei) hangok felvételét elkészítteti, tehát megszervezi és kifizeti a stúdiófelvételt.

Ez a szereplő, a hangfelvétel-előállító lehet egy kiadó, de sokszor az is előfordul, hogy a zenész / zenekar saját maga szervezi és fizeti a stúdiómunkálatokat, ilyenkor ő(k) lesz(nek) előállítók, azaz a hangfelvétel jogtulajdonosai.

A hangfelvétel eredeti előállítója később szerződésben tovább ruházhatja ezt a jogtulajdont másra, pl. egy lemezkiadóra. FONTOS: az ISRC kódot annak kell kérnie, aki az adott felvétel jogtulajdonosa!

Hogyan kell ISRC-kódot adni saját felvételeinkre?

Fontos megjegyezni, hogy ISRC kódot hangfelvételekre és/ vagy olyan audiovizuális felvételekre lehet igényelni, majd kiosztani, amely tartalmaz egy egyedi hangfelvételt.

Az IFPI az igénylésre egy ún. kódtartományt küld. Innentől a hangfelvétel jogtulajdonosának (pl.: kiadó, szerző- aki a hangfelvétel útját egyengeti) feladata, hogy az egyes szerzemények konkrét hangfelvételeihez kódokat osszon ki az IFPI által megadott kódtartományon belül.

Lássuk példával: ISRC-kód online igénylése után ezt a levelet kapjuk az IFPI-től.

„You are allocated:

HU-K40 for audio and music video production

Country Code: HU

Registrant Code: K40”

Ez azonban csak a kód eleje. Ezután az éppen aktuális évszám következik (ha a kiadás a regisztráció évét követő évben történik, akkor a kiadás évével kell kiosztani a sorszámokat), majd utána 5 számjegyben az egyes dal-felvételek egyedi azonosítója. Pl. 2022-es évben így néz ki:

HU-K40-22-00001
 HU-K40-22-00002
 HU-K40-22-00003
 HU-K40-22-00004
 HU-K40-22-00005

A következő évbe lépbe értelemszerűen az évszámot, az adott aktuális évre változtatjuk, majd a sorszámozást ismét az 1-es számtól kezdjük. Pl. a 2023-as évben így néz ki.

HU-K40-23-00001
 HU-K40-23-00002
 HU-K40-23-00003
 HU-K40-23-00004
 HU-K40-23-00005

Az ISRC kód szintaktikailag tehát így áll össze:

Országkód (2 karakter)	Regisztráló kódja (3 karakter)	Az adott év utolsó 2 számjegye	Hangfelvétel kiosztott kódja (5 számjegy)
HU	K40	23	00015

Nagyon fontos, hogy egyszer kiosztott ISRC-t más hang vagy zenei videofelvételre már nem oszthatjuk ki! Legalább ugyanilyen fontos, hogy a jövőben egy adott szerzemény egy konkrét kiadásának (hangfelvételének) azonosítására mindig ugyanazt a kódot használjuk, ezért a kiosztott kódok nyilvántartása és a jövőre nézve történő megőrzése elengedhetetlen. Elengedhetetlen, mert ha azt később az online zeneáruházakba fel szeretné tölteni, akkor ott is ezeket a kódokat kell megadni, ellenkező esetben az azonosítás ismét nem lesz egyszerű. Éppen ezért mindenképp javasoljuk egy ISRC nyilvántartás (akár csak egy szimpla excel táblában) kialakítását.

A kiosztott kódokat tehát nem kell sehova visszaküldeni, de a megőrzése és visszakövethetősége elengedhetetlen.

Mi tehát a teendő?

Mint ahogy arról már az előzőekben esett szó, az ISRC-kódot az IFPI, a lemezkiadók nemzetközi szövetsége ad minden hangfelvétel előállítónak. Közvetlenül kell igényelni az IFPI hivatalos, [angol nyelvű](http://isrc.ifpi.org/en/get-isrc/apply-now) honlapján keresztül. Az ISRC tartomány igényléshez először is, erre a linkre kell navigálni: <http://isrc.ifpi.org/en/get-isrc/apply-now>

Majd az alábbi lépések szerint kell tovább haladni.

1. Az első oldalon azt a kérdést kell megválaszolnunk, hogy létezik-e hazánkban nemzeti ISRC ügynökség. Mivel ilyen Magyarországon egyelőre nem létezik, ezért a „NO”-ra, azaz a Nem-re kattintunk.

Apply now for an ISRC code

ISRCs are assigned by owners of recordings. They can be assigned by individual artists, by record companies — you just need an ISRC Prefix Code.

All applications for ISRC Prefix Codes shall be addressed to the ISRC Agency relevant to the territory where the applicant is either headquartered, or at the choice of the applicant, in a territory within which the applicant's operations are based.

You do not need to be a member of IFPI or any other music industry body in order to apply for a Prefix Code and assign ISRCs to your recordings.

 [SEE ALL NATIONAL AGENCIES →](#)

In cases where the applicant has neither headquarters or operations in a territory for which there is an ISRC Agency, applications may be directed to the International ISRC Registration Authority via the process below.

Please remember ISRCs are assigned ONCE and remain the same for the lifetime of the recording. Should the rights be sold to a sound or music video recording that has an ISRC assigned, the new rights owner must not change that ISRC.

APPLY

1

Are you based, or are your operations based in a territory that is covered by a National ISRC Agency?

YES

NO

2. Második lépésként csak annyi a dolgunk, hogy a „Continue” azaz Tovább gombra kattintunk.

APPLY

1

Are you based, or are your operations based in a territory that is covered by a National ISRC Agency?

YES NO

YOU'VE CLICKED NO
Please continue with your application.

CONTINUE

3. Ezzel el is érkeztünk a következő kérdéshez. Itt nyilatkoznunk kell arról, hogy az ISRC kódokkal ellátni kívánt hangfelvételek vagy hangfelvételt tartalmazó audiovizuális felvételek kiadói jogaival saját magunk rendelkezünk. Amennyiben ez így van, akkor „Yes” azaz IGEN gombra kattintunk, majd a „Continue” azaz Tovább gombra kattintva mehetünk is a következő oldalra. (FONTOS: Csak abban az esetben adhatunk ISRC kódot egy hangfelvételnek, amennyiben annak mi vagyunk a kiadói jogtulajdonosai!)

Please use the following application process to direct your request to the International ISRC Agency.

APPLY

← back 2

Do you own the rights in recordings and wish to assign ISRC to these?

YES NO CANCEL

YOU'VE CLICKED YES
Please continue with your application.

CONTINUE

MANAGER APPLICATION

If you wish to assign ISRCs to sound recordings or music video recordings owned by other parties, please download and complete the form 'ISRC Manager Application Form'.

GO TO THE ISRC MANAGER'S PAGE →

4. A megjelenő oldalon azt kell tisztáznunk, hogy az IFPI-től igényelt ISRC tartományt audio és/vagy audiovizuális, vagy újabb ISRC tartományra fogjuk használni.
- Az első lehetőség beválasztásával arról nyilatkozunk, hogy hangfelvételekhez, és/vagy hangzó anyagot is tartalmazó videofelvételek (audiovizuális) kérünk ISRC tartományt.
 - A második lehetőség arra az esetre szolgál, amennyiben az adott évben több mint 100.000 hangfelvételt regisztráltunk már, ezzel túlléptük a keretünket és újabb ISRC tartományra van szükségünk.

APPLY

← back 3

Please provide details about your requirements.
I or my organisation...
(please check one)

Need to assign ISRC to sound recordings and/or music video recordings → **audio és/vagy audiovizuális**

Already have a registrant code but we need an additional one because we release more than 100,000 recordings per year → **Ha már rendelkezik kóddal, de túllépte a keretét (100.000 hangfelvétel/év) és szüksége van újabb ISRC tartományra.**

CONTINUE

5. Utolsó lépésként már csak az általunk képviselt kiadó vagy szervezet adatait kell megadnunk. Magán- vagy másnéven szerzői kiadás esetén ez a saját adatainkat jelenti. Az adatok pontos kitöltése elengedhetetlen, ezért mielőtt neki látunk mindenképpen olvassuk el alaposan az alábbi előre kitöltött táblázatot! Amint megvagyunk a kitöltéssel már csak a sorok alatt található négyzetet kell bepiálnunk és ezzel nyilatkozunk arról, hogy az általunk megadott adatok helyesek. Végül pedig a „Submit” azaz a Benyújt gombra kell kattintanunk. Mielőtt ezt megtennénk, mindenképp győződjünk meg az adatok helyességéről.

APPLY

← back

4

Please fill in your contact details below

You are responsible for notifying us promptly should this information change.

title:
(megszólítás)

MR/DR

First Name:
(keresztnév)

János

Last Name:
(vezetéknév)

Kis

Business name:
(kiadó neve)

Példa Kft.

Postcode/ZIP:
(irányítószám)

1234

(épület neve vagy száma)

Building name or number:

lépcsőház, épület, házszám

Street name:
(utca neve)

Példa utca

(egyéb lakcíminformáció)

Further address info:

Town:
(város, pl. Cegléd)

City:

(nagyváros, pl. Budapest)

Budapest

Country:

(ország)

Hungary

Mobile/Cell:
(mobiltelefonszám)

0036301234567

Telephone:
(vezetékes telefonszám)

003615555666

Email:

proba@gmail.com

Website:

Additional Information: (You can use this to enter a 2nd address or give any further details to us)

(megjegyzés, egyéb információ, pl. levelezési cím)

Please tick this box to acknowledge that you have read and accept the terms of our [ISRC privacy policy](#).

SUBMIT

6. Az ISRC igénylő folyamat ezzel befejeződött. A folyamat befejeztével megjelenik egy tájékoztató, melyben az IFPI jelzi, hogy 5 munkanapon belül megküldi a megadott e-mailcímre a kiadott ISRC tartományt.

Hogyan tovább?

Amint megérkezik az IFPI által kiosztott ISRC tartomány, már csak annyi teendőnk maradt, hogy a kiadni kívánt hangfelvételekhez a megkapott kódtartományból a korábbiakban („*Hogyan kell ISRC kódot rendelni saját felvételeinkre*” c. részben) leírtak szerint ISRC kódot rendelünk. És, ami az egyik legfontosabb, hogy a jövőben egy-egy szerzemény egy bizonyos hangfelvételének azonosítására ezt az ISRC kódot használjuk.

Még egy kérdés tisztázásra szorul: Mi a teendő, ha már egy elkészült hangfelvételt szeretne valaki újra kiadni? Ez esetben a hangfelvétel jogtulajdonosától kell kérni a szerzemény hangfelvételének ISRC kódját. A hangfelvétel jogtulajdonosától a szerzői jogi törvény értelmében egyébként is engedélyt kell kérni a hangfelvétel többszörözésére, terjesztésére vagy annak a nyilvánosság felé történő közvetítésére.

Kapcsolat

Artisjus- Magánmásolási és Mechanikai Osztály

Mészáros Erzsébet

Tel.: (1) 488-2664

e-mail: hfkiadas@artisjus.com